

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Omsorg om personer med funktionsnedsättning
Handläggare: Monica Rydberg
tfn.08-50804212

BILAGA 3

2006-01-25

Utflyktsverksamhet sommaren 2005

Rapport

Förord

Under sommaren 2005 bedrevs en utflyktsverksamhet med en för ändamålet inhyrd buss. Projektet bemannades av två personer vilka under sex veckor arbetade heltid med att planera och genomföra utflykter med boende på 11 gruppboenden inom Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Verksamheten finansierades med ett kulturbidrag. Syftet med denna rapport är att på ett kortfattat sätt ge en bild av bakgrund, förutsättningar, genomförande, resultat och erfarenheter.

Bakgrund och syfte

Bakgrunden till projektet var att omsorgen om funktionsnedsättning har 50tkr i kulturanslag att användas till någon form av kulturell aktivitet inom verksamheten

Beskrivning och genomförande av utflyktsverksamheten

Förutsättningar

Målgrupp

Hässelby Vällingby stadsdelsförvaltning har totalt 13 gruppboenden med ca 80 boende. Under våren 2005 utgick en förfrågan till samtliga gruppboenden där personalen ombads att undersöka intresset hos de boende för att under sommaren delta i den centralt arrangerade utflyktsverksamheten. Intresset var stort från samtliga gruppboenden och totalt var 57 boende intresserade av att delta.

Projektanslag

För projektet fanns ett anslag om 50 tkr, exkl. löner. Detta skulle täcka kostnader för hyra av buss, drivmedel, parkering, entréer och färdbiljetter, måltider etc.

Varaktighet

Verksamheten skulle bedrivas under sex veckor, perioden 2005-06-27 till 2005-08-05.

Personal

Två personer var engagerade på heltid för att planera och genomföra utflyktsverksamheten. De var också ansvariga för att budget inte överskreds. Personalen hade lång erfarenhet av vård/omvårdnad samt projektledning och verksamhetsutveckling.

Lokaler

Utflykterna planerades och utgick ifrån Bergmyntegränds gruppboende. Tillgång till dator och Internet var av central betydelse för planering och genomförande och kunde här disponeras av busspersonalen.

Projektplanering

I inledningsskedet av planeringsarbetet besöktes samtliga gruppboendestäder av "busspersonalen" för att få en mer komplett bild av bl.a. önskemål och stödbehov. Projektet startade med att strukturera och kategorisera alla de enkätsvar som inkommit. Detta för att ge en samlad bild av önskemål och förutsättningar för enskilda boende att delta i utflykter. En Excel-matris togs fram där det bl.a. framgår vilka intressen, stödbehov, fysiska förutsättningar, "mentala hinder", medicinering och när i tiden boende hade möjlighet att följa med på utflykt, se bilaga 1. Utflykterna planerades för att i största möjliga mån tillgodose boendes önskemål och intressen samt möjlighet och förmåga att fullfölja utflykten. Vid gruppsammansättning togs sådan hänsyn att risken för att behöva avbryta utflykten skulle minimeras. Det fanns endast ca. fyra dagar för att strukturera materialet och planera samtliga utflykter. Detta upplevdes som väl kort tid och fick till följd att delar av perioden planerades ad hoc. Trots det var beläggningen god och verksamheten fungerade. Dock bör mer tid avsättas för planering om verksamheten skall upprepas.

Transport

Bussen som användes i verksamheten hade plats för 8 personer (9 personer i "nödfall"). Det var i ett tidigt inledningsskede, innan själva projektstarten tänkt att den buss man hyrde skulle ha ramp och kunna transportera personer sittande i rullstol. Dessvärre visade det sig att sådana bussar inte gick att hyra inom ramen för projektbudget. Huruvida detta skall ses som en allvarlig brist eller inte är inte helt självklart då framförallt de två gruppboendestäder som berördes av detta vid telefonkontakt berättade att de på eget initiativ hade ordnat utflykter för de boende med vanlig färdtjänst.

Boende

Boendestöd

Behovet av hjälp och stöd för de boende som följde med på utflykter var mycket varierande. Allt ifrån ett större stödbehov där egen personal från gruppboendestaden följde med på utflykten till boende som i stort sett klarade sig helt själva.

Ekonomi

I de flesta fall har de boende som följt med på utflykter klarat sig med de kontanter de har haft med sig. Endast i undantagsfall har utflykten blivit dyrare än beräknat och då har busspersonalen kunnat göra ett tillfälligt utlägg som sedan reglerats vid hemkomst. Det har inträffat att boende som var inbokad på utflykt inte kunnat följa med p.g.a. att han/hon saknat kontanter. Detta väcker spontant frågan om det skulle vara möjligt att, i undantagsfall ta av utflyktsverksamhetens medel för att möjliggöra för boende att följa med och sedan eventuellt fakturera boende för kostnaden. Det känns angeläget att så många som möjligt får tillfälle att följa med även om deras ekonomiska situation tillfälligt skulle var "ansträngd".

Statistik i korthet

- Under perioden genomfördes utflykter 27 dagar av 30 möjliga. = 90%
- Antal boende som följde med på utflykt 43 av 49. = 88% (totalt 57 boende anmälde intresse av att delta.) P.g.a. att bussen saknade ramp och möjlighet att ta boende i rullstol var det faktiska antalet boende 49 personer. Att samtliga 49 inte kom med på utflykt beror på att boende har avböjt från att följa med på planerad utflykt.)
- Antal utflyktsdeltagare totalt 64st, ledsagare inte inräknade (d.v.s. flera boende har följt med på två eller flera utflykter). Ca. 2.4 personer/dag och utflykt exkl. ledsagare.

Utflyktsmål

Följande utflykter/aktiviteter arrangerades:

- Bergianska trädgården. Promenad och besök i Viktoriahuset samt Edvard Anderssons växthus. Lunch på gamla orangeriet.
- Bilutflykt. Längre bilturer med endast en deltagare, Mc Donalds-besök eller "fika"
- Biobesök. Bio och "fika".
- Captains island race. Båutflykt med snabbgående sightseeingbåt runt Stockholms skärgård.
- Drottningholms slott. Båttur från Stadshuset, promenad i slottsparken och lunch.
- Eriksdalsbadet. Bad och "fika".
- Fjäderholmarna. Båttur, lunch och promenader på ön med besök i verkstadsateljéer.
- Fjärilshuset (Hagaparken). Besök bland fåglar, fjärilar och fiskar. Promenad i parken och "fika".
- Gröna Lund. Åkattraktioner samt lunch.
- Gröna Stugan. Promenad runt sjön och lunch eller "fika".
- Kolmårdens djurpark. Safaripark, vilda rovdjur och tama delfiner. Lunch, "fika" och middag.
- Sigtuna. Vacker biltur, stads- och strandpromenad, minigolf, lunch, "fika".
- Sinnesrum. Avslappning och vila.
- Skansen. Promenader bland vilda och tama djur, besök i Skansen Akvariet, Rundturs-tåg, lunch och "fika".
- Tom Tits Experiment. Aktivt experimenterande, promenad i parken och lunchbuffé.

Genomförande

Samtliga utflykter genomfördes utan några allvarliga incidenter. Busspersonalen upplever att verksamheten har fungerat i stort sett smärtfritt och att samarbetet med samtliga gruppbestäder har fungerat mycket bra. I och med att verksamheten var ny fick busspersonalen stora möjligheter att utforma denna vilket upplevdes som något mycket positivt. Det har i enstaka fall förekommit att boende har backat ur planerad utflykt. Dock påverkade detta inte verksamheten i större utsträckning. En av fördelarna med verksamheten var flexibilitet och därigenom möjlighet till anpassning när förutsättningarna förändrades. Ett belysande exempel på detta är en planerad utflykt till Fjäderholmarna. Tre boende var inbokade på en utflykt till Fjäderholmarna tillsammans med två ledsagare från gruppbestaden. Båtturen dit var en icke obetydlig del av upplevelsen för två av de

boende. Det visade sig dock att för den tredje var båtturen snarast förknippat med stor vanda då han var helt O-kompatibel med vatten och båtar. Däremot hade han inga problem med att bli skakad, slungad och snurrad. Tack vare att vi disponerade eget transportmedel och var välbemannade kunde programmet snabbt ändras till; de två maritint intresserade männen kunde tillsammans med ledsagare ta en Djurgårdsfärja från Slussen över till Djurgården medan bussen körde den tredje utflyktsdeltagaren landvägen för ett besök på Gröna Lund i sällskap med ledsagare. De två som tagit sig till Djurgården sjövägen var nöjda med båtturen och uttryckte inga övriga önskemål om saltstänkta hav. Deras intresse för Gröna Lund var starkt begränsat i motsats till deras kamrat och vi valde därför ett mer stillsamt besök på Skansen. Samband upprätthölls med hjälp av mobiltelefon och vi kunde därför synkronisera våra två grupper till en gemensam glasstund innan det var dags för hemfärd, på det hela taget en lyckad utflykt.

Slutsatser och erfarenheter

Planering.

Under genomförandefasen av projektet visade det sig att många boende var bortresta, arbetade eller hade DV vilket inte hade framgått av svaren i enkäten. Detta försvårade planeringen och genomförandet av utflykterna. Beläggningen av bussen kunde alltså ha ökat om informationen varit mer korrekt och komplett.

Det skulle väsentligt underlätta planeringen om utflyktssamordnare i god tid före verksamhetsstart fick detaljerad information om när boende kan delta i utflykt och inte är bortrest, arbetar, har DV, planerade läkarbesök etc. Informationen bör alltså vara utflyktssamordnare tillhanda i god tid så att verksamheten i största möjliga mån kan planeras i detalj. Detta för att öka effektiviteten i användningen av transport och resurser. Det vore också önskvärt att i detta tidiga skede få konkreta önskemål från gruppbestäder på utflykter med datum och deltagare. Även under själva utflyktsperioden vore det bra och önskvärt om de olika gruppbestäderna tog egen kontakt med busspersonalen och kom med förslag och feedback. Förhoppningsvis kan detta utvecklas om verksamheten återkommer.

Utnyttjande av buss.

Bussen användes i stort sett dagligen, endast vid tre tillfällen stod den still. Vid två tillfällen för att utflykt blivit inställd p.g.a. väderlek eller att samtliga deltagare "hoppat av". I början av perioden användes en dag för vidare planering av verksamheten. Det fanns möjlighet för samtliga gruppbestäder att på em./kvällstid låna bussen för egna aktiviteter med boende. Få gruppbestäder utnyttjade denna möjlighet och endast vid några enstaka tillfällen. Vid ev. fortsatt verksamhet behövs det utveckling av rutiner för denna del av verksamheten.

Dokumentation.

Som ett komplement till dagboksanteckningar vore det önskvärt att också kunna ta bilder. Detta skulle troligtvis i stor utsträckning uppskattas av boende som deltagit i utflykten men också anhöriga till boende. Ett lämpligt sätt att fotodokumentera vore att använda sig av en s.k. kameramobil av god kvalitet t.ex. Sony Ericsson K750i. man kan då fotografera på utflykten och från telefonen skicka bilderna med MMS till gruppbestädens e-postadress (kostnad per bild ca. SEK 2). Gruppbestaden kan därefter själva spara, skriva ut eller

vidarebefordra bilderna till anhöriga. Kostnaden för telefon mindre än 1/10 basbelopp inkl. moms.

Kommunikation

Intern

Verksamheten har disponerat en mobiltelefon i första hand för kontakt med gruppbestäder vid utflykter. Vid ett flertal tillfällen har utflyktsgruppen av olika anledningar delat sig vid utflyktsmålet, samband mellan grupperna har då helt förlitat sig på att personalen har haft tillgång till egen mobiltelefon. Kanske vore det värt att överväga om två telefoner skall finnas för personalen.

Extern

Vid planeringen av verksamheten skedde all kontakt med gruppbestäderna via telefon, i och med att det nu planeras att införa datorer kopplade i nätverk på alla gruppbestäder öppnar sig nya möjligheter för kommunikation. Det blir då möjligt att skapa en mötesplats på nätet där man kan lägga ut information om t.ex. planerade utflykter, lediga utflyktsplatser i bussen, boka bussen på kvällstid, länkar till utflyktsmål, e-post, chatt-rum etc.

Ledsagare

De ledsagare som följt med från gruppbestäderna har bidragit till att verksamheten fungerat väl och utan incidenter. Det måste framhållas hur viktigt det är att denna personal känner de boende och inte är ”sommarmvikarier” utan grundlig kännedom om den boende. Den personal som följer med från gruppbestaden bör ha samma ekonomiska möjligheter som busspersonalen att delta i utflykten. Då det vid flera utflyktsmål endast fanns begränsade valmöjligheter av ”lunchrestauranger” och dessa i många fall serverade luncher som kostade mer än det lunchbidrag som normalt utgår till ledsagare bör man överväga att i dessa fall öka bidraget till faktisk lunch- eller middagskostnad så att den från gruppbestaden medföljande personalen inte behöver använda egna medel för att kunna delta i gemensamma måltider.

Ekonomi

De för verksamheten anslagna medlen har räckt för att genomföra utflykterna utan att ge avkall på resmål eller kvalité. Kostnaderna har fördelat sig enl. nedan.

Kostnad för samtliga utflykter.	SEK 8.491 (för detaljer se utflyktskalender. bilaga 3.)
Kostnad för buss.	SEK 22.584
Kostnad för drivmedel.	SEK 4.668
Kostnad för mobiltelefon.	SEK 300

Totalt. SEK 36.043

Utvärdering av enkätundersökning

För att få ett bra underlag till förbättring av sommarverksamheten år 2006 gick vi ut med en enkätintervju till samtliga boende och biträdande enhetschefer på våra gruppboende. Vi ställde 6 stycken frågor som kunde besvaras dels enligt en skattningsskala samt frågor med öppna svar. Vi fick 30 svar från brukarna och 6 svar från enhetscheferna.

Sammanfattning av svaren från brukarna;

Fråga 1. Tycker du att sommarutflykterna varit roliga?

Alla utom två som svarat ganska roliga, har svarat roliga eller mycket roliga.

Fråga 2. Vilka utflykter var mest intressanta/roligast?

Här varierar svaren! De flesta aktiviteter är nämnda någon gång men Kolmården, Fjäderholmarna, bil- och båtfärd verkar populärast då de nämns mest.

Fråga 3. Förslag på aktiviteter som inte var med men som ska vara med nästa år?

Få nya förslag men de som nämndes var korvgrillning, museum och mer båt.

Fråga 4. Har du diskuterat med dina anhöriga vilka sommarutflykter du är intresserad av?

De flesta hade inte diskuterat med sina anhöriga men några hade tagit råd av dem.

Fråga 5. Var bussen bekväm att åka i?

Alla utom en tyckte den var bekväm eller mycket bekväm att åka i.

Fråga 6. Lämna synpunkter på det som kan förbättras till nästa år?

Till nästa sommar önskas ett program som sänds ut tidigt på försommaren med aktiviteter, vilken dag och vilken tid.

Det är även bra att i förväg veta vilka som kommer att åka med.

De som inte kunnat följa med pga. att ramp saknats vill förstås att vi hyr en sådan buss.

Sammanfattning av svaren från biträdande enhetschefer.

Fråga 1. Vad tycker du var bra med sommaraktiviteterna?

Att vi gjorde saker. Bussturerna var uppskattade även om det för vissa brukare var viktigast med utflyktsmålet. Att det var lämpliga utflyktsmål.

Fråga 2. Vad tycker du ska förbättras till nästa år?

Bättre framförhållning med ex schema ” var och när”. Bättre och tydligare bokningar. Mer anpassat för garv funktionsnedsättning.

Fråga 3. Hur många av brukarna på din gruppboende följde med på någon utflykt?

100% på Kanngjutargränd, 100% på Eklövet, 100% på Bergmyntan och 20% på Rosenbacken

Fråga 4. Vad var anledningen till att brukarna stannade hemma?

Egna semesteraktiviteter, brukaren uppbokad när erbjudandet kom, inget för stora rullstolar och ramp saknades i bussen.

Fråga 5. Är du nöjd med personalen i bussen?
Alla mycket nöjda!!

Fråga 6. Kommentarer?

Vidarutveckla detta! Man kunde erbjuda en egen resa med utflyktspersonal ihop med ordinarie personal i färdtjänstens bilar för våra hyresgäster. Gärna någon större utflykt då våra brukare sällan kommer ut på några större resor eller evenemang.

Mycket bra initiativ, synd bara att det inte fungerade så bra med vår egen planering. Hoppas det blir bättre nästa sommar. Bra med förslag tidigt på sommaren så det går att planera.

Slutsats ett mycket lyckat projekt till en billig kostnad som kan utvecklas ännu mer.